

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danne-Virke I

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 305.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig03val-shoot-idm139670058471936.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

At Historien og dens *Opkomst* er, hvad jeg her uafsladelig har for Øie, det har man vel seet, samt at mit Arbeide deler sig i tvende Grene, der vel begge, om jeg maatte raade, skulde bære Frugt, men dog synes deri forskellige, at den ene byder Frugt, den anden Blomster og Blade. At der vist er dem, der vil mene, det er *Blade* tilhøbs, som det da baade overhovedet og i Grunden ogsaa er, og at Andre kunde staae i Tvivl om, hvilket der er hvilket, det forundrer mig ingenlunde, men hvad jeg mener, vil jeg sige. Oversættelserne og Underretningerne om gamle Bøger, samt Versene, det kalder jeg Blomster og Blade, thi det er Blomster og Blade, jeg har plukket af Ygdrasil, for, om muligt, ved Glands og Duft dog hist og her at vække lidt Kiærlighed til det gamle, velsignede Træ, som vel er trøsket og huult netop i den Side, der vender til os, men er paa den anden Side deilig grønt og frugtbart, og er nu overalt det eneste, vi har, saa at, naar man bilder sig ind at kunne undvære det, er det kun, som naar man tænker at blive Fædrene kvit, ved at sætte Rips og Stikkelsbær eller Slagterboder paa Kirkegaarden; man planter kun i den raadne Side af Træet, det er den hele Forskiel! Men 306 for nu at komme til *Frugterne*, at sige, ikke dem, vi *sidst* var næst, for hvilke jeg betakker mig, men til dem, vist gramme mange betakke sig for, dem, jeg byder, da mener jeg med dem Afhandlingerne om Allehaande, thi det er Frugter paa den Kvist af Træet, der gaaer ind i min Have. Hvad jeg nu mener om dem, som Frugter, det er snart sagt, thi jeg mener, de er langt fra at være modne, og det ikke blot, fordi, som man veed, Kundskabs-Træets Frugt bliver saa sildig moden, at man har ondt ved at opleve den Dag her i Verden, men virkelig ogsaa, fordi jeg har maattet tage dem for tidlig af. Ih, vil godt Folk sige, da havde det saamænd slet ingen Hast, for vor Skyld kunde han gierne lad dem hænge, til de faldt ned af sig selv-paa eders Grav, godt Folk, ikke sandt? eller endnu bedre, i min egen. Saamænd, det skulde vist ikke heller fortrydt mig paa min Døds seng; men det skal ikke heller fortryde mig, at jeg plukker saa smaat *med Forstand*; thi Tingen er den, at, som man veed, er det i vore dydige, derfor ogsaa særdeles uegennyttige og gavmilde Dage, blevet Skik, at enhver, der i sine egne *Tanker* har lidt mere Frugtbare end dem, der slet ingen har, river den Smule af, han har, slaaer sig en Telt op ved Landeveien eller sætter sig i al Fald paa Athenes¹ Trapper og agerer Frugthandler, seer helst, han faaer det godt betalt, men giver det bort, naar det kniber, for dog at have sit Nummer paa Børsen. Nu veed man, det gaaer i slige Tilfælde med mange, som ellers med Bønder og Børn; de er, som de var gale efter Frugt, og jasker i sig, om det saa er Skovskraper og Meelpærer og grove Grønærter, det ene oven paa det andet; har de gode Raad, saa lidt lis til, og faae da en saa fordærvet Mave, at de har siden ikke Helbreds Time. Naar man nu har nogen Frugt, som i Forhold til den, der almindelig bydes og sluges, kan kaldes moden, og man boer saa nær ved Kongens Have, at man kan lade sine Frugter lugte til de fuldmodne i Drivehuset, saa de tabe, hvad der kan skade Sundheden, saa mener jeg, det er Synd andet end at tjene dem, der vil lade sig tjene, om det end, som det jo rigtig nok er, [er] forbundet med en Deel Uleilighed og selv med lidt Fare; thi naar man *kryber op*, staaer man altid Fare for at *falde ned*, og naar man saa endelig slipper heelskindet ned, staaer man endnu mere Fare for at blive nænsom over det Tøierie, naar man skal til at smide ud og skiære af o.s.v. Imidlertid, for at komme ud af de platte Lignelser, vil jeg da sige, det er min Agt at give efterhaanden i Dannevirke et Omrids af de ^{*} 307 menneskelige Vilkaar, saavidt og saa godt jeg kiender til dem, med mindre jeg skulde mærke, at Ingen skiøtter om det, thi, i saa Fald, vil jeg nok spare den Uleilighed. Hvad den anden Deel angaaer, da kan jeg intet derom love, thi Oversættelser og andet Sligt kræve mere Tid, end jeg altid kan anvende paa, hvad man jo kalder ingen Ting, og Versene fordre en Stemning, jeg ikke, som de store Digtere, der kan skabe Verdener af ingen Ting, kan altid være i. Imidlertid skal jeg i alle Henseender give det Bedste, jeg har, og, naar jeg Intet har at give, skal jeg blive hjemme.